

3054

266

W-76

1908

Կր. Պ. Մ. 532

№ 9

Am. 804

սի

ԱՍՏՈՒԱԾ

ԶԳՈՒՇԱՑՆՈՒՄ Է

„ԲԱՐԻ ԼՈՒՐԻ“

ՀՐԵՏՐԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

ԳԻՆՆ Է 3 ԿՈՊ.

Богъ предостерегаетъ

ԲԱԳՈՒ

Տպուհ. Ա. Մ. Թառապեանցի և Լ. Գ. Միրզաբեկի
1908

Тип. А. Н. Тараева и Л. Д. Мирзаянцъ
Баку.

2010

266
Ա-76

10005

Handwritten signature

ՈՒՍՏ
27

ՀԱՐՄ
2-5524 a

Am-804

266

Ա-76

ԱՍՏՈՒԱԾ ԶԳՈՒՀԱՅՆՈՒՄ Է

(Երկնքի վերաբերեալ մի երազ):

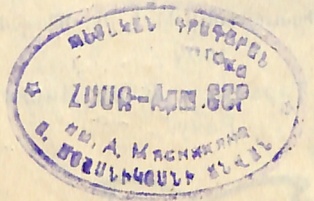
Երազում նա բանում է մարդկանց սկանջը: (Յոր 14, 15):

Տարիներ առաջ Լ. — քաղաքում ապրում էին բարձր դասակարգի պատկանող երեք քոյրեր: Սրանցից երկուսը դարձել էին Աստուծուն իսկ երրորդը աշխարհասէր էր և Աստուածանից հեռու:

Մի ձմեռային գիշեր անդարձ քոյրը եղել էր պարահանդեսումն և ուշ տուն վերադարձել: Հետևեալ առաւօտը նախաճաշին նա շատ տխուր էր: Նա որ ուրիշ ժամանակ շատ սիրում էր խօսելը, այժմ նստել էր լուռ ու մունջ. յայտնի երևում էր, որ նա խորասուզված էր տխուր մտածմունքների մէջ:

Նա մինչև անգամ ոչինչ չէր ուտում: Քոյրերը այդ նկատելով հարցրին, թէ ի՞նչ է պատահել. հիւանդ խօսմ չէր: Նա պատասխանեց թէ «ոչ»: «Ապա ինչո՞ւ ես այդպէս տխուր»: «Ոչինչ»: Նրանք աւելի անհանգստացան և սկսեցին ստիպողաբար հարցնել: Բայց նա պատաս-

4454-աւ.

29363-63

խանութ էր. «Չեմ հասկանում թէ դուք ինչու համար էք այդպէս ստիպում ինձ»:

Մինչև կէսօր նա մնաց իր սենեակում մենակ ու փակված. ճաշի ժամանակ էլ՝ առաւօտեան պէս, միևնոյն տրամադրութեան մէջ էր գտնվում նա: Շատ քիչ էր ուտում, ոչինչ չէր խօսում, միայն երբոր հարցեր էին տալիս իրան՝ պատասխանում էր կարճ և ակամայից:

Նա ուշ գնաց քնելու և նրա դէմքից պարզ երևում էր, որ նա ոչ մի թեթևութիւն չէր ըսպասում քնից: Հետևեալ առաւօտ նոյնպէս հագիւ թէ ձեռ տվաւ իր առջևը դրած կերակուրին: Այդ օրն էլ նախընթաց օրվայ պէս տխուր և անմխիթար էր նա: Քոյրերից մէկը հարցրեց. «Աննա, կարելի է գլխացաւ ունիս»: «Ո՛չ», պատասխանեց նա. «լաւ եմ և ոչ մի ցաւ չ'ունիմ»: «Ուրեմն սրտիդ մէջ մի բան ունիս, որ չես կամենում մեզ ասել: Մի՞թէ մենք քեզ չենք սիրում. մի՞թէ մենք իրաւունք չունենք քո վրշտիդ մասնակից լինելու»: «Ա՛խ, դուք կարիք չունիք նոր պատմութիւններ լսելու ինձանից. դուք առանց այդ էլ արդէն նախապաշարված էք ինձ դէմ: Ո՛չ, ոչ, ես ձեզ ոչինչ չեմ պատմիլ, իզուր տեղը մի տանջէք ինձ ձեր հետաքրքրութիւնով: Կասկած չկայ, որ դուք պիտի գմայլէք, եթէ հիմա իմ ամբողջ պատմութիւնը իմանաք և դուք այդ

մի մեծ յաղթութիւն պիտի համարէիք: Բայց ես այդ բոլորի վրա էլ ծիծաղում եմ. ես դեռ այնքան չեմ պառաւել, որ տեսիլներով ու երազներով զբաղվեմ»: «Բայց Աննա, դու պէտք է իմանաս, որ մենք ևս չենք ապրում տեսիլներով ու երազներով»: «Լաւ, իմ ուզածն էլ հէնց այդ է», պատասխանեց նա սուր կերպով: Քոյրերը նայեցին իրար և լուռ կեցան: Իսկ Աննան մնաց տխուր և տրտում: Քոյրերը անհանգիստ էին և շատ ցաւում էին նրա համար:

Երբորդ առաւօտը Աննան այնպէս էր յուզված երևում, որ կարծես թէ ատում էր ցերեկվայ լոյսը— գրեթէ լքված, կեանքից ձանձրացած: Յանկարծ քոյրերից մէկը ասեց. «Աննա, այս գիշեր ի՞նչ երազ ես տեսել»: Վերջինս մընաց ապշած և սկսեց հեղնօրէն ծիծաղել:— «Ի՞նչ երազ, ի՞նչ բան: Հաւատացած եմ որ դուք ամբողջ աշխարհք կը տայիք, եթէ միայն իմանայիք... բայց միամիտ եղէք, չեմ ասիլ: Միևնոյն է, դուք չէք հաւատում երազների և տեսիլների»:— «Ճիշտ է, մենք առհասարակ չենք հաւատում երազների. բայց կան երազներ, որ Աստուածանից են: Աստուածաշունչի մէջ մի համար կայ, որ ասում է. «Երազում Նա բանում է մարդկանց ականջը»: (Յոբ լզ, 15): Նա դարձեալ ծիծաղեց ու ասաց. «Դուք միշտ համար-

ներ էլ ունիք Աստուածաշունչի մէջ ամեն բանի համար: Կարելի է, այդ տեսակ բաները ձեր բանին գան. սակայն ես հաստատ գիտեմ, որ այս բանն էլ մի քանի օրում գլխիցս դուրս կը վճռուեմ»: «Աննա, Աննա, խնդրում ենք պատմիր այդ երազը: Եթէ տեսած երազդ երկնքի մասին է, իհարկէ շուտով մոռացութեան չես տալ. իսկ եթէ մի անիմաստ երազ է, այն ժամանակ պատմիր, որ մենք էլ քեզ հետ ծիծաղենք»: Աննան հազիւ լսելի ձայնով ասեց. «Եթէ անպատճառ ցանկանում էք իմանալ, լսեցէք: Իսկ որ մի գարմանալի երազ է այս: Գուցէ դա պարահանդէսի ազդեցութիւնից առաջ եկած մի արգիւնք է. բայց երբէք այդպէս բան ես տեսած չը կամ: Սակայն մի կարծէք, որ իմ ամբողջ պատմութիւնս պիտի կարողանաք հասկանալ: Դէ՛հ, հիմա լսեցէք

Երազը:

«Ինձ թւում էր, որ ես ման էի գալիս մի մեծ քաղաքի լայն փողոցներով: Շատ մարդիկ անցնում էին իմ կողքից դէս ու դէն: Այդ անցորդների վրա կար մի բան, որ իսկոյն աչքի էր ընկնում: Նրանք խոր մտածութեան մէջ էին, բայց ուրախ. նրանց մտածմունքը չէր պտտում գուարճութիւնների շուրջը. այլ նրանց դէմքերի վրա նկատելի էին այնպիսի մի հան-

գատութիւն, այնպիսի մի ազնուութիւն, խաղաղութիւն և մաքրութիւն, որ երբէք չի կարելի նկատել մի մահկանացուի դէմքի վրա: Այդ քաղաքի լուսաւորութիւնը գարմանալի էր: Արեգակի լուսաւորութեան պէս չէր, որովհետեւ աչք չէր շլացնում և ոչ էլ լուսինի, որովհետեւ կէսօրվայ փայլունութեան պէս էր այդ— մեղմ, հաճելի և յաւիտենական մի փայլունութիւն: Շինութիւնները մի մի պալատներ էին, բայց ոչ թէ երկրի վրայի պալատներ: Գետինը, որի վրա ման էի դալիս, և աները—բոլորը ոսկիի պէս փայլուն, լուսաւոր և ապակիի պէս թափանցիկ էին: Լայն և մաքուր լուսամուտները նման էին կիսաշրջան աղեղների: Այս բոլորը տեսնելով ես ինքս ինձ ասում էի. այստեղ է ամեն փափազների կատարումն ու լրումը. ահա այստեղ է երանելիների նաւահանգիստը: Ես այնտեղ ման գալիս՝ միշտ նորից ու նորից բացականչում էի և ասում. «Իրաւի սա է մաքրութեան, ճշմարտութեան և խաղաղութեան բնակավայրը»:

«Մի խօսքով՝ այնտեղ ամեն ինչ գեղեցիկ, փայլուն և կատարեալ էր: Ես ինքս ինձ բացատրել չէի կարողանում, թէ ինչո՞ւ պէտք է այնտեղ մնալու փափազ չունենայի: Ես այդ պայծառութեան մէջ ինձ զգում էի ճնշված ու նեղված: Ես այնտեղ չէի գտնում ինձ յարմար

մի բան, թէև այն բազմաթիւ երջանիկ մարդկանց երեսները վրա փայլում էր միայն սէր ու քաղցրութիւն: Ես զգում էի, որ ես ոչ մի կապ չունեմ իմ շուրջը եղած բաների հետ և հետեւաբար ինձ մենակ էի զգում այդ երջանիկ խումբի մէջ: Այդտեղ ման էի գալիս ես բոլորովին մենակ, տխուր և օտար: Տեսնելով որ նրանք ամենքը միևնոյն ուղղութեամբ էին գնում, ես էլ հետաքրքրվեցայ և գնացի նրանց ետևից, մինչև որ նրանք կանգ առին մի շինութեան առջև, որը միւսներից շատ աւելի գեղեցիկ և մեծ էր: Ես տեսայ թէ ինչպէս նրանք լայն աստիճաններով բարձրացան վեր և լայն բացված դռներով ներս մտան: Ես ոչ մի փափագ չէի զգում իմ մէջ, նրանց հետ միասին ներս մտնել, բայց հետաքրքրութիւնից շարժված գնացի մինչև աստիճանները: Ես տեսայ այնտեղ ներս են մտնում ամեն գոյնի մարդիկ և ամեն տեսակ հանդերձներով, երկրի ամեն ազգերից: Նրանք մտան ներս և մի առ ժամանակ աչքից հեռացան. բայց շուտով դարձեալ տեսայ նրանց՝ լուսավայլ և սպիտակ հանդերձներ հագած՝ անցան մի սրահով: Ո՛հ թէ կարողանայի նկարագրել ձեզ համար այդ սրահը: Նա ոչ ակնվանիից, ոչ մարմարից և ոչ ոսկիից էր շինված, նա տեղովը մի լոյս էր—պայծառ լոյս, որպէս լուսնեակի լոյ-

սը՝ մեղմ ու զոյ, և որպէս արեգակի լոյսը՝ առանց իր շացնող ճառագայթների: Ներսում բարձրանում էին դէպի վեր տանող լուսավառ աստիճաններ, որոնց վրայով սպիտակ հագածները արագ-արագ վեր էին բարձրանում: Թէ և ամեն ինչ այդպէս փայլուն, հարթ և գեղեցիկ էր, բայց ես սարսափում էի, այնպէս որ վախից ետ դառայ: Այդ միջոցին տեսայ ցածի աստիճանում մէկը կանգնած՝ նայում է ինձ խորին կարեկցութեամբ: Ես կանգ առայ, որպէս զի տեսնեմ ինչ պիտի ասէ ինձ: Նրա ձայնը մեղմ և ներզաշնակ էր: Նա հարցրեց. «Ի՞նչու համար ես ետ դառնում, սրանից աւելի լաւ տեղ ո՞րտեղ պիտի գտնես, միթէ՞ դուքսը խաւարի մէջ մի երանութիւն կ'այ»: Ես մնացի լուռ կանգնած: Նա հրաւիրեց, որ հետը ներս գնամ, բայց ոչ պատասխանել կարողացայ և ոչ էլ տեղիցս շարժվել: Յանկարծ նա աներևոյթացաւ և նրա տեղը մի ուրիշը եկաւ միևնոյն նայվածքով և միևնոյն շարժումներով: Ես ցանկանում էի հեռանալ նրանից, բայց կարծես թէ մեխված լինէի այնտեղ: Նա ասեց. «Այսքան տեղը եկել ես և էլի չե՞ս կամենում այստեղ մնալ: Հանիր վրայիցդ հանդերձներդ և հագիր սպիտակ հանդերձներ»: Նա այնքան ստիպեց ինձ մինչև որ ես գայրացած պատասխանեցի նրան. «Ես չեմ կամենում

քեզ հետ ներս գնալ, ինձ հարկաւոր չեն քո հանդերձները. իսկ ձեզ շրջապատող այդ սպիտակ փայլը անտանելի է ինձ համար»: Նա հառաչեց և անցաւ ու գնաց: Իմ առջևիցս անցնողներից շատերը նոյնպէս նայում էին ինձ քաղցրութեամբ ու ցաւակցութեամբ, նրանք նոյնպէս համոզում էին որ հետները ներս գնամ, մեկնում էին իրանց ձեռքները գէպի ինձ, որ ձեռքիցս բռնած վեր տանեն ինձ, բայց ես ամենին էլ մերժում էի և շարունակ կանգնած էի այնտեղ տխուր և տրտում: Վերջապէս աստիճանների վերևը կանգնած մի լուսազգեստ երիտասարդ ցած եկաւ ինձ մօտ և խնդրեց որ ներս գնամ: Նրա ձայնի և նրա կերպարանքի մէջ մի այնպիսի հեղինակութիւն կար, որ ես չը կարողացայ հակառակել: Նա ասում էր. «մի դառնալ յետ, ուր ես գնում: Մի ուշանալ, ինչու ես քեզ յետ պահում չնչին բանի համար: Ներս եկ և վայելիր այս երանութիւնը: Չե՞ս տեսնում որ ամեն գոյնի և ամեն կարգի մարդիկ մտնում են այդ սրահը՝ լուսցվում, հազնվում և մխիթարվում»: Նա ձեռքը տվաւ ինձ և ես գնացի հետը: Այնտեղ սրակեցին իմ վրա մաքուր շուր— և մի սպիտակ հանդերձ գցեցին ուսերիս վրա: Ես բոլորովին չը գիտէի իմ ինչ անելիքը, բայց իմ օրհնեալ առաջնորդը ձեռքիցս բռնած՝ տա-

նում էր ինձ վեր՝ այն փայլուն աստիճաններով: Երբ հասայ վեր, ս՛հ, ինչ լոյս էր սա, որ ծագեց ինձ վրա: Ոչ մի մահկանացու չէ կարող խօսքերով նկարագրել այդ, կամ մտքով ըմբռնել: Այն լոյսի ճառագայթները, որոնցով ես շրջապատված էի չէր կարելի համեմատել ոչ ամենապայծառ շափիւղայի և ոչ էլ փայլուն աստղերի հետ: Ո՛ւր է կարելի գտնել այսպիսի սիրովառ կերպարանքներ՝ ինչպէս իմ շուրջս կանգնողներինը: Յաղթահարված և թշաւո վար ընկայ ես, սողալով, սողալով աշխատում էի քաշվել մի անկիւն՝ այնտեղ թագնվելու համար, որովհետեւ տեսնում և զգում էի որ իմ և իմ լուսագեղ շրջապատի միջև ս՛չ մի համապատասխան բան չը կայ: Նրանք շարք-շարք կանգնեցին երաժշտութեան և երգեցողութեան համար: Ոչ մի մահկանացուի ականջ չէր լսել երբէք այդ տեսակ երգեր ու նուագներ: Իմ ուղեկիցը նոյնպէս միացաւ նրանց և ես մնացի մենակ: Ես տեսնում էի իմ առջև այդ սքանչելի կերպարանքները — ամենքը գեղեցիկ, ամենքը փայլուն, ամենքը վերին աստիճանի բաղդաւոր ու երջանիկ: Նրանց երգեցողութիւնները, նրանց ուրախ նայւածքները պէս-պէս և զանազանակերպ էին: Վերջապէս տեսայ մի էակ, որ ամենից աւելի փառաւոր, գեղեցիկ, ազնիւ, վէհ և սքանչելի էր: Ամեն աչք

գարձաւ Նրան և ամեն երես սկսեց աւելի ուրախութեամբ փայլել: Այդ երգեցողութիւններն ու փառաբանութիւնները սահմանված էին Նրա գովասանքի համար: Ամենքը Նրանից էին ստանում կեանք և ուրախութիւն: Երբ ես այսպէս գողգոշուն և լուռ գմայլման մէջ նայում էի՝ յանկարծ ինձ շրջապատողներից մէկը գուրս եկաւ շարքերի միջից, մօտեցաւ ինձ և ասեց. «Ի՞նչու համար ես այդպէս լուռ կանգնել. եկ, խառնվիր մեր շարքերին և ձայնակցիր մեր երգեցողութեանը»: Այդ նկատողութիւնը գայրացրեց ինձ, և ես նեղացած պատասխանեցի. «Ես չեմ կարող ձայնակցել ձեր երգեցողութեանը, որովհետև դրանց եղանակները չը գիտեմ և չեմ էլ կամենում ձեզ հետ զբօսնել՝ որովհետև դրա կերպը չը գիտեմ»: Նա հառաչեց և խոր ցաւակցութեամբ ինձ նայելով՝ գնաց դարձեալ իր տեղը: Մի րոպէ չ'անցած՝ եկաւ մի ուրիշը ու կրկնեց մի և նոյնը: Նոյն տհաճութեամբ պատասխանեցի և նրան: Ինձ թւում էր, որ նա պատրաստ էր տալ ինձ իր ամբողջ փայնն ու գեղեցկութիւնը՝ իմ միտքը փոխելու համար: Բայց, աւանդ, նա էլ իր նպատակին չը հասած՝ դարձաւ ու գնաց իր տեղը:

Ի՞նչն էր որ այդպէս տհաճութիւն էր պատճառում իմ սրտիս մէջ: Ի՞նչ էր պատճառը, որ ես այդ-

պէս ամբողջ մարմնով գողում էի, որ արիւնս սառչում էր երակներումս, իսկ իմ սիրտը շարունակ աւելի խստանում և իմ ձայնը աւելի կերկերում էր: Այդ փառաւոր հանդէսի Տէրն ու Տիրապետող խօսեց ներդաշնակ և քաղցրահնչիւն ձայնով. «Ի՞նչու ես դու լուռ նստել, մինչդեռ այստեղ ամենքը երջանիկ են, եկ, միացիր նրանց շարքերին, որովհետև ես յաղթեցի. արի, ձայնակցիր իմ ժողովրդիս երգեցողութեանը»: Անպատմելի սէր էր արտափայլում Նրանից իմ վրա— մի այնպիսի սէր, որ կարող կը լինէր քարեղէն սրտեր հալեցնել. բայց ես զգում էի, որ ոչ մի փոփոխութիւն չէր կատարվում իմ մէջը: Ես շարունակ կրկնում էի միայն. «Ես չեմ կարող ձեր երգին ձայնակցել, որովհետև դրանց եղանակները չը գիտեմ. չեմ էլ կամենում ձեզ հետ ձեմել, որովհետև ձեմելու կերպը չը գիտեմ»: Նրա երեսը այնպէս փոխվեց, որ ոչինչ չէր կարող Նրա առաջին կանգնել: Նրա նայվածքը կայծակի պէս էր և Նա որոտալից ձայնով ասեց. «Բայց դո՛ւ այստեղ ի՞նչ գործ ունես»:— Գետինը ոտներիս տակ պատառվեցաւ և ես ընկղմեցի բոցերի ու տանջանքների մէջ և անա այս զարհուրելի սոսկումներից ես զարթնեցի»:

Այս պատմութիւնից յետոյ տիրեց հանդիսաւոր մի լուութիւն, որովհետև քոյրերը սաս-

տիկ յուզված էին Աննայի այդ երազովը:— «Աննա», ասեցին նրանք, «մենք խորհուրդ չենք տալ քեզ, որ դու այդ երազը մոռանաս. որովհետև մենք հաստատ համոզված ենք, որ դա Աստուածանից է: Աստուած գրանով քեզ զգուշացնում է: Այո, քո երազը հրաշալի է: Սուրբ քաղաքի վրայով արած քո նկարագրութիւնը գրեթէ ամբողջովին համաձայն է Աստուծոյ խօսքին. դա գտնվում է Յայտնութեան գրքում (Իա, 9—27): Այդ քաղաքը պէտք չունի ոչ արեգակի և ոչ լուսինի, որովհետև Աստուծոյ տաճարը նրանումն է և նրա ճրագը Գառն է: Ամեն աշխատեղ մանոզները պէտք է առաջ իրանց հանդերձները լուանան և սպիտակացնեն Աստուծոյ Գառն՝ Յիսուսի արիւնով: (Յայտ. ԺԹ, 8): Ո՛հ, Աննա, դու գիտես ուղիղ ճանապարհը: Թող քո կամակորութիւնը և լսիր այդ լուրջ և զգուշացնող ձայնը: Բռնիր Յիսուս Քրիստոսին, որ Իր արիւնը քեզ համար հեղեց, որովհետև դա միայն կարող է բերել քեզ երկնային և յաւիտենական փառքի մէջ: Դու գիտես, որ Նա քեզ սիրում է և ահա քանի տարի է քեզ որոնում է: Ո՛հ, Աննա, եկ Յիսուսի մօտ»: Աննան ճակատը կնձուռտեց և պատասխանեց. «Ինձ պէտք չեն ձեր քարոզները. թոյլ տվէք ինձ անել այն, ինչ ինձ հաճելի է»:

Մինչև շաբաթի վերջը Աննան մնաց այդ ցաւալի գրութեան մէջ. և ապա մի առաւօտ գտան նրան իր սենեակումը—մեռած:

Ոչ ոք չ'իմացաւ նրա մահվան պատճառը: Նա մեռաւ առանց Ֆիզիքական հիւանդութեան, և որ աւելի ցաւալի է առանց մի հոգևոր փոփոխութեան: Արդեօք ճրտեղ պիտի լինի նա:—

Թանկագին ընթերցող, Աստուած Ես անգամ զգուցացել է, մերք այս եւ մերք այն կերպով: Արեօֆ իզուր պիտի անցնին Աստուածային բոլոր միջոցները: Ասա, ո՛րտեղ պիտի անցկացնես դու յաիսեակաւանութիւնը, եթէ Աստուած այսօր կամ վաղը կանչի քեզ այստեղից: «Այսօր՝ եթէ նորա ձայնը լսէ, մի խստացնէք ձեր արեքը»: (Եբբ. 4, 7. 8):

Ուստի այսօր արդէն շտապիր Աստուծոյ Որդի Յիսուս Քրիստոսի փրկչական բաց բազուկների մէջ: Այո, Քրիստոսի տեղակ խնդրում ենք քեզանից. «Հաւսովիր Աստուծոյ հետ»: Մարտափելի է կենդանի Աստուծոյ ձեռքը ընկնելը: Ուրեմն շտապիր, ազատիր անձդ: Հիմա գեոռս բաց է քեզ համար շնորհաց դուռը. վաղը կարող է յաիսեան ուռ լինել: «Ահա հիմա է ընդունելի ժամանակը, ահա հիմա է փրկութեան օրը»: Դեռևս Յիսուս թէ քեզ և թէ ամենքին

Aprm.
1/2-55242

3054

կանչում է և ասում. «Ինձ մօտ եկե՛ք ամենե՛ր»:
«Ով կամենում է քող գայ»: «Ինձ մօտ եկողին
ես դուրս չեմ անիլ»: «Եկե՛ք, արդէն ամենը
պատրաստ է»: Բայց մի անգամ էլ պիտի ասի
Նա այն մարդկանց, որոնք այս շնորհաց ժամա-
նակում արհամարհել են Նրա փրկութիւնը. «Հե-
նացե՛ք Ինձանից, ես ձեզ չեմ նանայում»:

ՄԻՅ ԳԲ 28418
ՀՅՍՐ-ԱՅՆ.ՅՅԳ
Ս. Ա. ՄԱՇՈՒԿԻՆ
ՍՏԵՄ. ԿՈՍՏՆ. Բ. ԿՆ

<< Ազգային գրադարան

NL0029860

#366